

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre
Félévre
Negyedévre
Egy hónapra

10 11 — kr.
5 11 — "
2 11 50 "
1 11 — "

Egyes szám ára 4 kr

Felolós szerkesztő: KOHANYI GYULA
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ

Hirdetési díj:

Negy bszabos petit sorert 5 kr. Nagyobb terjedelemu s többzetir hirdetesek siku szerinti jutanyos aron vetetnek fel. Belyer-dij min den külön beigtatást 30 kr.

Haladunk lefelé.

A lejtő azért lejtő, mert azon felmászik, vagy lecsuszik az, a ki rálépett.

Magyar hazánk rálépett a 67-es lejtőre; nincs sem erkölcsi ereje, sem anyagi ereje rajta felfelé mászni, tehát lefelé sikamlík.

A 67-es törvények alkotói abban a hitben ringatták magukat, hogy a XII-ik törvénycikkben egy hatalmas biztosítékot szereztek; az ő képzeletükben egy bevehetetlen bástyát építettek fel a mely azonban kártyavárra fajult.

Szerintük világosan fenn volt tartva az önrendelkezési jog az anyagi téren bizonyos esetek bekövetkezése esetében; és ők azt hitték, hogy a törvényes jog arra való, hogy használhassák, nem pedig arra, hogy szabad akarathól történjék majd ugyanaz, a mi addig kényszer folytán történt.

A szabadságnak csodálatos alkalmazása ez az új elmélet; szabadalmat szerezhettek rá a mi kormányunk; de szabadalma vevőre nem találta, és így saját bölcs használatunkra maradna fenn, minden versenyzés nélkül e szabadalom!

A cukor- és szeszadó szoros összefüggésben vannak a vám- és kereskedelmi szövetség létezésével; azért mégis 1897. közepén, mikor már nagyon kétes volt, hogy ez a szövetség létre

fog-e jönni, megszavaztatta a kormány, minden ellentállásunk dacára, mind a kettőt; és bár parlamentáris és alkotmányos formákat követel a mi törvényünk Ausztria részéről, belenyugodott a kormány a császár-paragrafusba is, akármit rendel a magyar törvény.

Ha bolondot akarunk csinálni szabad akarathól s a visszanyert önrendelkezési jogból kifolyólag, legalább ne tegyük függővé botlásunkat egy alkotmányértéstől.

Ha már botlani kell, mint a kimerült igáslónak, botoljunk meg legalább úgy, hogy a magyar közjog bukfcenzet ne vessen a hátunkon.

Csodálatos a pénzügyminiszter őszintesége; indokolásában bevallja, hogy «immár nincs kilátás arra, hogy a kiegyezési javaslat 1898. évi szeptember hó elsejével törvényerőre emelkedjék»: a józan ész szerint ebből nem az következnék, hogy csináljunk egy új provizóriumot, melyet egy új császár-paragrafushoz kapcsoljunk Ausztriában, hanem az, hogy éljünk szabad berendezési jogunkkal.

E szabad berendezkedés nem tanácsolhatná azt, hogy például az osztrák cukoripar kedvéért, prémium alakjában, mi milliomokat fizessünk. De a törvény alkalmazásának ujonnan szabadalmazott módja ezt hozza magával.

Fizess tehát magyar azért, hogy az

osztrák cukoriparnak nagy kivitele legyen! Hadd busuljon a ló, elég nagy a feje; te ne busulj, csak fizess!

De vajjon milyen kilátása van a pénzügyminiszternek arra, hogy a beterveztett kiegyezési javaslatok az év végével elfogadtatnak itt is, Bécsben is? Van erre kilátás? Mutatkozik valami jele annak, hogy az osztrák alkotmányos élet csődjét beszüntetik? A pénzügyminiszter maga sem hiszi, hogy ez valószínű, mégis folyik a játék, fenntartatik a tettetés, mintha csak hinné a kormány, a mit maga sem hisz.

Az 1897-ik évi XXIX-ik t-cikkben benne van, hogy ez a törvény érvényét veszti, ha a birodalmi gyűlésben egyidejűleg teendő és a magyar törvénynek megfelelő jogi rendelkezések hatálya az 1898. évi július hó 31-ik napja előtt megszűnik.

Vajjon jogi rendelkezés a magyar alkotmány szerint a császárparagrafus? Jó lenne, ha erre a kérdésre válaszolna a kormány.

Byron fátyolozott prófétája arczát nem mutatta meg soha; kísérői azt hitték, hogy azért nem, mert elviselhetetlen fényvel árasztaná el a világot; tényleg pedig irtózatos ábrázatot fedett a fátyol.

Jó lenne nálunk is a lárvát eldobni és megmutatni a sugárzó vagy irtózatos ábrázatot.

Jó lenne megtudni, hogy van-e ér-

Az asszonyok rabsága.

A Debreczeni tárcája.

Írta: Lengyel Laura.

Az államnak kellene gondoskodni a leányok férjhezmeneteléről — mondta pár hónappal ezelőtt egy nagyon kedves öreg ur, kinek én szörnyű sok ostobaságot meséltem össze-vissza az asszonyok rabságáról. Ő türelmesen, mosolyogva hallgatta végig az én értetlen fejtegetéseimet, mosolyában nem volt sem harag, sem neheztelés, csak éppen ennyi: fiatalság bolondság. Majd később mindnyájan okosak leszünk, de hisz az élet épen azért ér valamit, mert valaha bolondokat is gondolhatunk róla.

Az öreg ur nem mondta ki gondolatát, ő csak a főtebb jelzett mondattal felelt. Pár hónap telt el azóta és én is az ő véleményén vagyok: a fiatalság bolondság, úgy van jól minden, ahogy az öregek kifundáltak. Ők nem telefonoztak, nem telegrafáltak, nem utaztak expresszvonaton, mind a mellett bátor vagyok azt állítani, hogy sokkal bölcsőbbek voltak, mint mi és meghajlok előttük mélyen, alázatosan, az én ajkam pedig az asszonyi-rabság csuf szavát többé ki nem ejti, ők voltak az igazi bölcsök, kik elzárták az asszonyt teljesen a nyilvános életben való szerepléstől.

A ki haragszik, annak nincs igaza. Én nem is haragszom senkire, csak éppen a mai társadalmat nem tartom elég érettnek arra, hogy benne szabadon lehessen bocsátani a nőt.

A mai társadalom — keresem a szót, hogy jne legyen erős a kifejezésem — ma még gyermekesebb, semhogy biztos, szilárd talajt, védelmet tudna adni a nőnek, kinek kényszerű kötelessége benne helyet követelni. Mert edes Istenem, kell még fejtegetnem, hogy a nő — egyes beteges kivételekről nem beszélve — soha sem jószántából lép ki a piszkos lökdösődő piacra, melyet modern életnek hívnak, csak szomorú kénytelenségből, hogy szíve vérzik az otthonért, nagy büszkesége folyton lázong a megalázások ellen.

De hogy ha e szomorú kenyérkereső masinákról nem beszélünk, ha vesszük a különböző művészetekkel foglalkozó neves asszonyokat és megkérdezzük, hogy feleljenek őszintén szívükből, boldoggá, teljesen boldoggá tette-e őket a dicsőség, akár annak legnagyobb foka: «nem!» lesz a felelet. Az asszony néha színpadon játszik, néha fest máskor ír de alapjában véve mindig csak szeretni akar. És ezért nem érdemel sem dicsőretet, sem gáncsot, ez nem érdem, ez nem gyöngeség, ez velük született természet.

És most, mikor teljes igazságot szolgáltatok annak a jó öreg urnak, először arról a keserves dologról beszélek, mikor a nőket kenyérkeresés kényszerűsége hajtja az élet zsufolt piacára — és most jön a szégyenletes dolog, a hol nem szomorú tisztelettel állnak felre utjokból a férfiak, hanem kész prédának tekintik. Szegény és egyedül van, mert sem hivatalokba, sem varróműhelyekbe nem

visznek magukkal a lányok gazda de dame-t. S aztán nem akar az ember neveltségessé válni a morális prédikációkkal, a férfiak egyszerűen ostobának tartják azt, aki nem él az ugynevezett alkalommal. Hogy az igazán jellemes férfira nézve megközeíthetetlennek kellene lenni a nőnek, ki önerő nélkül áll vele szemben, ezt alig merem leírni, mivel mint már megmondtam, az embernek jól esik, ha kinevetik.

Fejtegessem tovább, hogy mikor a nőnek munkát adnak, lehetővé téve nekik, hogy otthonukból kilépjenek, csak az aszfaltlovagoknak tesznek nagy szolgálatot. A nő, ha nincsen meg benne a rendíthetetlen igazi morális erő, csakis otthon, a családban föltalált boldogságban, nyugalomban, gyermeke mellett tud annak megmaradni, a minek lennie kell.

De hiszen magam mondtam, hogy csak is kegyetlen kényszerűségből mennek ki az életbe azok, kik nem kaptak férjet s így már megvannak fosztva az igazi, rendíthetetlen erkölcsi támasztól és ott vagyunk újra, ahol cikkem elején, mély tisztelettel hajlok meg a kedves öreg ur előtt, ki a lányokat államilag akarta férjhez adatni.

De ne felejtszünk meg a művésznőkről se, ezeknek már szép, fényes életük van, jogot tarthatnak imádatra, dicsőítésre, halhatatlanságra s tudja Isten, még mire nem, csak éppen egyet nem kaphatnak meg — és itt újra félek a kaczagástól — a tiszteletet, azt a tiszteletet.

vénye Magyarországon a magyar törvényeknek? vagy hogy oda jutottunk-e már, hogy ezek a törvények a papirkosárba valók?

Nem találna nemesebb ambíciót a kormány, mint azt, hogy a törvények elcsavarásával nyitva tartsa a kaput a törvénytábla időn jóval túl az osztrák követelések számára, csak azért, hogy megint betoloughassanak hazánk kiaknázott földjére?

Megdöbbenve kérheti a nemzet, hogy mi ez, mit jelent ez? Ki akarja ezt, hol és micsoda célból?

Eddig még azt mondhatták azok, kik attól félnek, hogy szabad háttal nem bír a magyar megállni saját lábain, csak úgy, ha terhet hord, hogy a benyújtott kiegyezési javaslat jó és megfelel érdekeinknek, tehát tartjuk fenn a lehetőségét a jótétemény létrejöttének számára.

De most már mindenki tudja, hogy legyen bár e kiegyezési javaslat jó, vagy rossz (és szerintünk rossz, sőt nagyon is rossz), többé nem létesíthető úgy, amint megállapították a megbukott osztrák kormánnyal.

Egy ismeretlen, teljesen ismeretlen esetleges egyezmény számára tartatik nyitva tehát az ajtó; vakon áll kormányunk a nyitott ajtó mellett; azt sem tudja mit fog majd beereszteni rajta?

A fődolog szerinte az, hogy legyen idejük az osztrákoknak kivesszekedni magukat és legyen idejük, ha lehet, a mi bőrünkön kialakulni és kibékülni.

Soha ilyesmit egy alkotmányos államban nem látott a világ; mi vagyunk hivatva e példát bemutatni a jelenkor jövődöbéli történetíróinak.

Vesszekedjetez tehát csak egész kényelemmel ti drága jó szomszédok; nekünk van időnk várni, nyitott ajtóval, bekötött szemmel. Mi lovagias nép vagyunk, attól ne tartsatok, hogy Hunyady

János példáját követjük, a ki elillant? mig a latrok a rajta ejtett zsákmányon összevesztek.

Hunyady János régen élt; régi magyar volt; a keresztyénség első lovagja nem volt lovagias ember; mi volt ő hozzánk képest, rólunk fel nem teheti a világ, hogy hasznát vegyük annak, ha leigázóink hajba kaptak, nekünk kötelességünk a veszekvés végét bevárni és folyvást nyitva tartani buta nagylelkűséggel a mi üres, meglehetősen üres erszényünket.

Haladunk, szépen haladunk, csak hogy úgy, mint a rák, hátrafelé!

Kossuth Ferencz.

BELFÖLD.

A kiegyezés. Szombaton, írja a N. W. T., a kvóta-bizottság fogja elértekezletét megtartani. Bécsi parlamenti körökben az a hír keringett, hogy a magyarok hajlandók a 36 %-os kvótát megadni. A jövő héten hetfőn, kedden és szerdán ülések lesznek. E hó 10. a kétrédbeli kvóta-bizottság tárgyalásai kezdődnek. E célra a jövő hét folyamán Szell Kálmánon kívül Szilágyi Dezső képviselőházi elnök is Bécsbe megy. A magyar vezérférfiak osztrák politikai vezéregyéniségekkel fognak értekezni, hogy a kvótaszámítás alapjára nézve megegyezzenek, valamint hogy kipuhatólják, képzelhető-e a kiegyezésnek elintézése parlamenti úton.

KULFÖLD.

Az osztrák helyzet. A háborús hírek után nagy bekétség ütött be az osztrák parlamentbe. Csendes a tárgyalóterem és a folyosó s a németek akciója, hogy a gráci események miatt obstrukció üssön ki, nyilvánvalóan dugába dőlt. Az oka pedig ennek, a mint a képviselők egymás közt bizalmasan mondogatják, a napidíjak kérdése. Nagyon sok képviselő van ugyanis, aki nem szeretné elveszíteni a napidíjat arra az időre, amíg az obstrukció miatt zárva maradnának a parlament kapui.

A nyelvkérdésre vonatkozó sürgősségi indítványoknak tárgyalása, amit a reichsrath tudvalevőleg tegnap kezdett meg, előrelátható-

lag ezt a hetet, sőt még a jövőt is teljesen igénybe fogja venni. Parlamenti körökben az a hír, hogy a reichsrath ülései egyelőre csak 8-ig, urnapjáig tartanak s akkor egy kis szünet lesz 13-ig. Ha akkorára a munkát befejezik és a nyelvbizottságot megválasztják, akkor ez azonnal megkezdheti működését, amely a pártok jelenlegi hangulatából ítélve, aligha tart egynél több ülést, mivel a bizottság német tagjai első sorban is azt fogják követelni, hogy a nyelvkérdés tárgyalása előtt a nyelvrendeleteket vonják vissza. Ha a bizottság e kérdés fölött határozott, működése egyelőre véget ér. Parlamenti körökben nagyon is lehetségesnek tartják, hogy a nyelvrendelet visszavonására vonatkozó indítványt elfogadják. De mivel a kormány még ma sem akar a németeknek engedni, nem hiszik, hogy a bizottság e kívánságának engedni fog. A kormány különben meg fogja kísérteni, hogy a budget-provizorium tárgyalását elérje. Az obstrukció a kormány ezen előterjesztése feletti tanácskozást meg fogja akadályozni s így a kormánynak nem marad más hátra, mint a reichsrathot az őszig elnapolni.

A gráci események a legközelebbi napokban nagy mértékben fogják a reichsrathot foglalkoztatni, mivel a német néppárt nem fogja az alkalmat elszalasztani, hogy kérdésére feleletet kapjon a kormánytól.

Franciaország válságra készül,

»A választások a Méline-kormány javára dőltek el.« — hirdették a francia hivatalosak és felhivatalosak az első választási nap után. A második nap után persze még hangosabban hirdették volna azt, ha két miniszternek csufos bukása ki nem ábrándítja őket. — Lebogymartügyi miniszter és Delpuch államtitkár megbukott. Helyesnek tartották tehát, hogy tárczajukat Méline rendelkezésére bocsássák. Ugy is csak rövid időre szoritották ezt rajtuk. Lemondásukat elvben elfogadták, az új kabinetnek tehát már így is csak csonka kormány mutatkozik be.

A választások a régi pártokat alig érintették, az bizonyos. Ebből azonban nem következik, hogy a viszonyok a tegnap megnyitott új kamarában is megmaradnak. Jaures és Gerauld Rihárd, a szocialisták vezetői is megbukott ugyan, de azért a szocialista pártnak nemcsak szavazatai gyarapodtak, hanem a szocialista képviselők is többen vannak, az igazi, vagyis a Jaures köré gyűlt szocialista

mely megillet minden urihölgyet, kivétel nélkül, míg csak méltatlan nem lett rá.

Nem fogok előhozakodni azzal az unalmaság elcsépett és agyonlovagiasított sérellemmel, mely az olasz művésznőn esett. — A lovagiaság a reklám nagy dobjától kiserve, kisse kellemetlen látvány a jóízű ember szemében. Olvastam egy cikket, egy különben igen szimpatikus fiatal írótól, ki ugyanarról a színésznőről írván, igen részletesen lefestette a kisasszony bajait, természetnek formás voltát stb.

Szépnek lenni — Istenem! nagy dolog, szédítően nagy dolog, de ha az a máskülönbben igen rokonszenves ur egy vele zsurozó kisasszony bajairól ír, hogy is mondjam — ilyen reális színekkel azt az urat kellő gyöngédséggel kivezetik a szalonból.

Es az én nézetem szerint, ebbe a sajátos dicsőítésbe sokkal nagyobb sértés volt, mint ama hirhedi nyilatkozatban, melynek különben csak hálaival tartozhatunk, mert csak így tudtuk meg, hogy Magyarországon mineen ember lovagias, ha kiabálni kell.

Alig merem tovább folytatni, félek, hogy rájövök, hogy az egész férfi lovagiaság tisztán nagyképűsködés, mert ime alig lép ki a leány az otthon védő köréből, a férfi egészen más szemmel nézi, más mértékkel bírálja. Azokat a szerény kenyérkeresetre szorult leányokat egyszerűen prédának tartja, a nyilvánosságban szereplő hölgyeknek pedig kutatja magánéletét, mely lehet tiszta, lehet nem az, de egy

bizonyos, hogy a tisztelt című közönségnek semmi köze hozzá.

Tudom, mi erre a felelet, az igazi ártatlanság megvédi önmagát. Csak hogy a leány becsületét még védelmezni sem szabad, mélyen tisztelt lovagias urak, (különösen alkalmatlan e célra a bizalmi nyilatkozat) annak valami oly fontos es olimpusi magasságban kell állnia, hogy csak egy kétkedő tekintet és már kész a fölségsértés.

Es végtére is nem lehetséges és hihetetlennek tartják, hogy a nyilvánosságban szereplő nő büszke az ő leányi méltóságára és nincs oly nagy dicsőség, melyért megengedné, hogy arra a foltnak csak árnyéka is essék. Hogy míg el nem játszotta, joga van megkövetelni azt a diskret, tartózkodó, néma tiszteletet, mely megillet minden beesületes uri asszonyt. Es mégis nem boldog az a hol valami fris pletykát tudnak körül szolgálni a forró tea mellé? Ezek a pletykák mindig csak a közéletben szereplő asszonyokról szólnak es lehetnek igazak, hazugságok, de okos ember ma már a rágalmazás világában ott jár hogy elvből nem hisz el senkiről semmi rosszat.

Es aztán, oly szép dolog a civilizáció a haladás, melylyel önmagunk előtt kérkedünk mint az értelem gyerekek. De én mégis sajnálom a férfi lovagiaságot tisztán hazugságnak es pózuak tartani. Akarom hinni, hogy valaha másként volt es valaha másként lesz a dolog. Addig is tapsolok a színésznőknek, gratulálok a piktorhölgyeknek es olvasom az író-

asszonyok munkáit, de ha valaha leányom lenne, annak sohasem engedném nevét kinyomatni, legfőlebb a bali tudósításokban, meg aztan egy hímenhírben. Es ha csakugyan lehetnének latnek benne es ő elég naiv volna a művészet szent tűzét emlegetni: szépen megmagyaraznám neki!

Édes kis lányom, a dicsőség igazán szép es nagy dolog. A papír, melyre a te betűidő lenyomatták, még jobban tud hizelegni, mint a tükrör, mely szobádban függ. Mert a tükrök csak lassan sugja, hogy csinos vagy, de a nyomtatott papiros hangosan kiabálja, hogy okos vagy. Mind a mellett csak hagyj abba a dolgot es kezdülj a holnap esteli bábra, az szép válladdal fordított viszonyban áll a szégyenlősséged, jól kivágatható a ruhádat es ha a gyomrod beveszi, betanulhat az egy pársneidig mondást es jukker mozdulatot, es ilyesmik tetszik mostanában a fiataloknak. Félt, nem mer megszólalni senki.

De ha valaha kinyomatnák a gondolataidat, vagy pláne szinpadra lépnél, rögtön összeül egy pár ember a páros csüörtökös vagy a páralan szombatokon es talalgatják ki vagy, mi vagy, kivel lehetett viszonyod vagy kivel fogsz legközelebb viszonyt kötni. Már pedig ismétlem, szép dolog az elismerés a hír, a dicsőség, de ezeknek legfeljebb fokamaga a halhatatlanság sem éri meg a köntöcesepet, melyet a megbántott női büszkeség sajtol ki szemedből.

pártnak héttel több képviselője van most mint az elmúlt parlamentben.

Ez az arányváltozás még nem tené kérdéssé a kormány többségét, ha annak ezelőtt hű pártjai nem vágnának valami változásra.

Ezt nem a változás okozta, hanem egy új álláspontnak a felmerülése. A kormányhü pártok engedelmessé váltak, a míg ez szükséges volt, vagyis a meddig a kormány a választásokra való befolyásáról féltiök kellett. Ennek most vége. Most már oly biztosságban érzik magukat, hogy az országgal szemben a Méline-kormány nélkül is megállhatni vélnek, a mi pedig még röviddel ezelőtt valósággal lehetetlennek látszott. A kormány, mehet. Ez az alaphangja az egész sajtónak és ez az alaphang messziről úgy szól, a milyennek ezt hallani akarják.

A kormányt magasztalja, de aunnyi benne a vigasztalás, hogy inkább gyászadnak illik be. A Gaulois, az a lap, a mely Méline-t mindig dicsőítette, azt írja most, hogy a kormánynak nem kell mebuknia.

E lap javaslatainak alaphangja az, hogy a kormány a mérsékelték és azon, magukat egyesülteknek nevezők segélyével uralkodjék tovább, a kik a monarchisták táborából átszöktek ugyan, de csak a legközelebbi alkalommal várják, hogy oda ismét visszaterjenek. Hogy ezeket a köztársaság területén megtartsák, egyéb sem ell, mint az, hogy a monarchia, ha köztársasági mezben is, újból visszaállítsák. A pártok, a melyek legjobban szeretnék, ha a mostani alkotmány megbuknék és a melyek engedelmesek voltak, a mig engedelmeseknek kellett lenniök, most mar ennek gyümölcsét akarják élvezni.

A kormány élete atól függött, hogy Brissont, a kamara volt elnökét megválasztják-e újra. Ha megválasztják, a válság azonnal elkerülhetetlen lett volna. Nem választották meg. Dechanille győzött egyetleneg szavazattal. 277 szóval 276 szavazat ellenében őt választották meg. A kormány többsége tehát egy szavazat.

Egy szavazathól álló többséggel kormányozni nem lehet. Erre még Méline is képtelen.

A kormány csalódott a radikálisokban. Azt hitte, hogy ezeknek engedelmessége örökévaló lesz. A radikálisok pedig csak azért támogatták a kormányt a választásoknál, hogy örökébe léphessenek. A válság azonban még ezzel sincs elintézve. Valószínű, hogy a köztársaság a radikálisokat fogja kormányra hívni. Állandó többségük azonban nekik sem lesz.

Egyelőre Hanotaux külügyminiszter vette át a gyarmatügyi minisztérium vezetését.

A tegnapi elnökválasztás után oly zűrzavar és izgatottság keletkezett, a mely a választás egész eredményét kérdéssé tette. Jourde radikális szocialista képviselő ugyanis kijelentette, hogy a választás érvénytelen 557 szavazatra történik hivatkozás- az 558-ik golyót azonban nem vették figyelembe, mert az leesett. Így tehát az elnökjelöltek egyike sem sem kapta meg a szükséges többséget.

Gautres, új képviselő konstataálta, hogy egy golyót tényleg leejtett a szavazatszedők egyike azonban, egy másik golyót adott át neki.

A most keletkezett zaj oly óriási volt, hogy az ülés elnöke feltette kalapját és fel-függesztette az ülést.

Az ülés újabb megnyitása után az elnök így szólt:

»A szavazatszámológok tanácskoztak és az a nézetük, hogy új szavazás ejtendő meg.

Az ellenzék erre lelkesen tapsolt.

Most Dechaneuil szólalt föl.

— Bár törvényesen megválasztottnak tekinthetem magamat az elnöki tisztet ily feltételek mellett nem fogadhatom el és magam is új szavazást kérek.

A következő ülésen tehát új elnökválasztás lesz.

A háboru.

Öt nappal később ugyan, de mégis kétségtelemné kezd válni, hogy a santiago de cubai ütközet megtörtént.

Sley vereségét most már teljesen megerősíti az a londoni távirat, hogy utódként Sampson tengernagy veszi át a parancsnokságot a Santiago de Cuba előtt álló hajóhad fölött.

A háboru a hadakozó felek adósságait óriási mértékben gyarapítja. Amerika adósságai már 20 millió dollarra emelkedtek, a spanyolok pedig legujabban 1000 millió peseta névértékben bocsátanak ki új adósság ezimleket.

Mai távirataink a következőket jelentik London, jun. 2.

A Times jelenti New-Yorkból, hogy egy washingtoni távirat szerint Sley tengernagy utódként Sampson tengernagy vette volna át a Santiago előtt álló amerikai hajóhad vezényletét.

New-York, jun. 2.

Az Evening Journal Cap-Haitien-i d. e. 10 órától kelt sürgönye azt jelenti, hogy az amerikai hajóhad ismét megjelent Santjago előtt. Újabb bombázást várnak.

Madrid, jun. 2.

Santiago de Cubából érkezett távirat jelenti:

A legutóbbi ütközetben három amerikai hajó megsérült és kigyuladt. A spanyoloknak egy halottjuk volt.

New-York, június 2.

Key-Westben azt beszélik, hogy a St. Paul segédcirkálóhajó elfogta volna az »Alfonso XII.« spanyol szállítóhajót 1300 katonával és jelentékeny készletet.

Madrid, június 2.

Az amerikaiaknak azt az állítását, mintha a Santigo de Cuba mellett vívott esatánál egyszerű kémszemléről lett volna szó, itteni hivatalos körökben nem veszik komolyan, minthogy nem valószínű, hogy egy kémszemlehez 14 hajót használnának és öt óra hosszúságú makacs ütközetet vívnának. A valószínűség az, hogy az amerikaiak megkísérelték a Santjagói kikötőbe való bejutást, de visszaverték őket. Az amerikai hír, hogy a Castillo de Morro erődöt szétrombolták volna, nem valószínű, mivel az erőd 62 méternyi magasságban van.

Madrid, jun. 2.

Az a hír, hogy a spanyolok Santiago de Cuba mellett visszaverték az amerikai hajókat, óriási lelkesedést keltett.

Madrid, jun. 2.

Öt hajó, mint második tartalék had 14 napon belül tengerre száll. Közük van az a két hajó is, melyeket a német társaságtól vettek meg; a Columbia és Normandia, melyeket Rapino és Patria-nak kereszteltek el.

London, jun. 2.

Santiago de Cuba előtt egy kis löpőport fogsztottak, irta a Times mai vezércikkében. A tegnapi csatáról különben semmi hivatalos jelentés sem érkezett.

Berlin, jun. 2.

A B. T. Párisi levelezője jelenti, hogy mértékadó francia körökben a Spanyolország iránt való rokonszenv kezd meghidegülni: a mi abban is nyilvánul, hogy Oroszországnak legutóbbi intervenciós indítványához Franciaország nem járult hozzá. — Az oka pedig ennek az, hogy Spanyolország hallani sem akar a Filippi szigetek átengedéséről.

Washington, jun. 2.

A döntő ütközet még nem volt meg, csak küszöbön áll. Az amerikai hajóraj, mely Santiago de Cuba előtt áll, 7 hajóból áll.

A kongresszus tegnap elhatározta, hogy mindama tagjait, a kik a most folyó háboruban tényleges katonai parancsnokságrt viselnek felszólítja, hogy tegyék le mandátumokat, mert az amerikai alkotmány nem engedi meg, hogy a kongresszus tagjai egyidőben katonai szolgálatot is teljesítsenek.

Washington jun. 2.

Az államadóság a háboru költségei következtében 19,341 108 dollarra emelkedett.

Madrid, jun. 3.

Ma közzétett rendelet szerint a kincstár pénzügyi műveleteinek biztosítékául 1000 millió peseta névértékben állandó 4 százalékos belső adósságezsimleket bocsátanak ki júliusban esedékes szelvényekkel.

Madrid jun. 3.

Az »Imparcial« havannai távirata szerint C e r v e r a tengernagy a bombázás alkalmával nem volt Santiago de Cuba előtt. Hajó hada állítólag már előbb eltávozott és csak a »Dristobal Colon« hajó maradt vissza kazán kijávitás céljából. Nem tudják, hogy jelenleg hol van Cervera hajórajja.

London, jun. 3.

A »Morning Post« második kiadásában közöl egy madridi táviratot, a melyben azt mondja, hogy L e o n C a s t i l l o párisi spanyol nagykövet hivatalos megbízást kapott a hatalmáknál való közbenjárásra, hogy az Egyesült Államoktól tisztességes békét eszközöljenek ki.

New-York, jun. 2.

Havannánól érkezett távirat azt a hírt hozza, hogy C e r v e r a tengernagy hajó hada a bombázás alatt nem állott Santiago de Cuba előtt. Spanyol forrásból kelt távirat is megerősíti ezt a hírt.

New-York, jun. 2.

Portan Prinkeből érkezett távirat szerint az amerikai hajóraj tegnap, midőn Santiago elé visszatért, két ágyulóvest tett. Azt hiszik, hogy ez a felkelőkkel megállapított jel volt. 6000 felkelő állítólag a várostól 3 mérföldnyire van.

TARKA ÉLET.

Rózsaszín levelek.

Erős, átható illatot arasztott maga körül az a kis rózsaszínű levélke, a mely ott feküdt szerkesztőségünk asztalán.

»Reménye volt a jelgége és boritékán gyöngéd nőírás finom betűi voltak egymásmellette róva.

Kíváncsian vártuk a levél sorsát. A hány-szor az ajtó nyilt. (pedig hál'istennek tul sokat nyilik) mindig azt hittük, hogy a levélért jönnek.

Hogy miért keltett ez a levélke olyan különös érdeklődést, holott a többi szintén érdekes dolgokat tartalmazó leveleket hivatalnok közömbösséggel szoktuk kezelni, annak meg van a magé oka, ime:

S z e m é l y e k :

Irén, szép leány.

Károly csunya fiu.

(Színhely: Schalkház diszterme, idő jelenkor)

I. J e l e n e t :

(Bal, vigzene, csárdást tánczolnak. — Irén természetesen Károlyiaval.)

Károly: Irén!

Irén: Tessék?

Károly: Oly szépen szól a zene, hallja éppen azt huzak...

(Rác Jani lelkesen huzza, hogy minden első szerelemnek vége szokott lenni.)

Irén: Nos? Tehát?

Károly: (hirtelen melankólikussá lesz) Irén, higgye el hogy én nagyon, de nagyon boldogtalan vagyok.

Irén: Mi baja, talán bizony ninesen pénze, vagy talán szerelmes és hozzá reménytelenül.

Károly: Ah Irén, ön kegyetlen játékot üz velem. Minden szava sebet ejt szivemen. Hát azt hiszi, hogy én olyan prózai gondolkodású vagyok, hogy a pénz hiánya boldogtalan-ná tudna tenni? Nem, más tesz boldogtalan-ná Eltalalta, a szerelem. Szerelmes vagyok. Igen nagyon szerelmes...

Irén: Ne mondja,

Károly: Szerelmes, olyan mint a végtelen tenger. De nem fogok hasonlatokkal, frázisokkal élni, be vallom' hogy...

Irén: (hirtelen) juj, hogy a lábamra hágott az az ügyetlen.

Károly: (meg nem zavarodva) Magat szorettem a szerelmek leghevesebbikével, az ifju sziv egése hevével. Félttem még a napsugártól, még a szellőtől is.

Irén: (lesóti szeméit és — hallgat.)
Károly: Oh, tehát ért engem... (a csárdas véget ér.) A többit megírom »Remény Pannónia.

Mert nem képzelem a kedves olvasót olyan tapasztalatlanak, hogy nem tudná, hogy az, a ki az Irén kisasszony lábára hágtott egyik szemfüles riporterünk volt, aki végigvezte a fenti párbeszédet.

Természetesen el is mondta a szerkesztőségben, s ez az oka annak, hogy annyira erdekeltünk a kis rózsaszínű levélke iránt.

Jogasz munkatársunk egész délelőtt »blitzelt», hogy láthassa ki küld a levélért.

Ugy tizenegy óra tájt lehetett, a midőn egy kedves leányarez tünt fel szerkesztőségünk üvegajtájában.

Ő volt.

Szép volt.

Nagyon szép.

Köpcgött.

Tessék.

Belepett.

»Remény« című levelet kért.

Megkapta.

Kö-zönt.

Azután k ment.

Mi még nem tudunk magunkhoz térni a meglepetéstől, Kedvs alakja előttünk lebegett, csengő hangja meg fülünkben hallatszott de a levél nem volt az asztalon s vele együtt eltűnt a kellemes parfume szag.

— Boldog Kari! sóhajtott a mi jogá szunk és elment római jagra.

Másnap boldogságtól ragyogó arcza vette át Károly a választ.

És azóta foly a levelezés, hetenként kétszer ir egyik a másiknak Ha oltárhoz vezet ez az ut, tudatom önökkel, most pedig bocsánatot fogok kérni Károlytól indiskréziómért.

Fricz.

Táviratok.

Kihallgatás a királynál.

Budapest, jun. 3. (A »Debr.« ered. táv.) Bécsből jelentik: Ő felsége tegnáp délután Hoyos spanyol nagykövetet fogadta, aki átnyújtotta visszahívó levelét.

Ő felsége azután a hesseni nagy herceg látogatását fogadta, amit nem sokára vizionzott. A nagyhercegi pár este Lajos Viktor főhercegnél ebédel.

Budapest, jun. 3. (A »Debr.« ered. táv.) Bécsből jelentik: Lajos Viktor főherceg ma délben fogadta az orosz tomski-gyalogezred tisztí küldöttségét, amely az ezred valamennyi tisztjének arcképét tartalmazó remek albumot nyújtott át.

Ő felsége délután fogadta a küldöttséget, melynek tagjai meghívást kaptak a holnapi udvari ebédre.

A Reichsrath tegnapi ülése.

Budapest, jun. 2. (A »Debr.« ered. táv.) Bécsből jelentik tegnapi kelettel:

A mai ülés a legnagyobb esendben indult meg es bár a képviselők szép számban gyűltek össze és Schönererék imitt amott egy kicsit megeresztik a feket, mégis rendben foly a vita.

Az ülésről az alábbiakban számol be tudósítónk:

Az elnöki bejelentések közt vannak a kormány előterjesztései a kincstári hid- és utvamok megszüntetése és konzuli illetékek rendezése tárgyában.

Vukovic a magyar kormányval a gabonavamok felfüggesztése iránt folyt tárgyalások ügyében interpellál és azt kívánja, hogy legs alább Dalmáciára nézve foggessék fel a gabonavamokat, még pedig július végéig.

A vasutügyi miniszter több interpellációira válaszolt, mire folytatták a nyelvügyi indítványok tárgyalását.

Glöckner a német nép szomorú helyzetéért a nyelvrendeletek szerzőjét teszi felelőssé. Szemére veti a katolikus néppártnak a nyelvrendeletek ügyében tanusított magatartását és sajnálja, hogy a kormány, a helyett, hogy a helyes uton járna, hibát hibára követ

el. Majd attér a hadügyminiszter által követelt 30 milliónyi póthitelre és azt mondja, hogy a nép illetén kifosztása ellen tiltakoznia kell.

Glöckner beszédét folytatva behatóan szól a gráci eseményokról és azt mondja, hogy a cseh rszági németek szolidarisak a gráci németekkel. A nyelvrendeletek eltörlése előtt nem lesz béke.

Menger hangsulyozza a nyelvtörvény szükségét, mindenekelőt a nyelvrendeletek eltörlését kívánja és végül a német államnyelv szükségét hangsulyozza, minthogy szükség van közvetítő nyelvre.

Stöhr hangsulyozza a nyelvrendeletek haladéktan eltörlésének szükségét és a német nyelvnek, mint államnyelvnek, törvény útján való biztosítását.

A tárgyalás-erre megszakítják.

Keenenburger és Hoffmann képviselők interpellálnak az iránt, vajjon a gráci községtanács felosztatása a miniszterelnök jóváhagyásával történt-e és hogy hajlandó-e a felosztatást haladéktanul visszavonni.

Lorber a közös miniszteriüm felelősségére vonatkozó törvény kibocsátása miatt interpellál.

Seidl iudítványt nyujt be az állat egészségügyi rendszetnek Galiciában a fennálló törvények szerint való kezelése ügyében. Magyarországot illetőleg a kiegyezési tárgyalásoknál a fősulyt arra kell fektetni, hogy az alategészségi rendszetet oly módon kezeljék, mint azt az osztrák törvények megszabják.

A jövő ülés holnap lesz.

Tejgazdasági tanfolyam néptanítók részére.

Budapest, jun. 3. (A »Debr.« ered. táv.) A földmívelésügyi m. kir. miniszter f. évi jun. hó 10-től kezdődő a sárvári tejgazdasági szakiskola, továbbá a gödöllői koronauradalom Szentgyörgy majorjában 20—20, összesen 40 néptanító számára négy hetes tejgazdasági tanfolyamot szándékozik tartani.

A négy hetes tanfolyamra felvett néptanítók ötven forint általányban fognak részesülni, a mely összegből az utazás, elátás, — szóval minden költség — fedezendő.

A tanfolyamra tényleg alkalmazásban levő néptanítók vétetnek fel oly községekből, hol gazdasági ismétlőiskolák már felállítottak, vagy még ez évben felállítani fognak.

Jelentkezések az illetékes tanfelügyelőségek útján történaek.

A tanfolyam célja, hogy a néptanítók a tejgazdasági üzletre vonatkozólag alapos ismereteket szerezzenek, melyek segélyvel képesek legyenek községükben tejgazdasági szövetkezeteket szervezni és sikeresen vezetni.

A zépitkezési szerencsétlenségek megtorlása.

Budapest, jun. 3. (A »Debr.« ered. táv.) A főváros területén folyamatban levő építkezéseknél utóbbi időben mind sürűbben előforduló szerencsétlenségek ügyében ellenzéki részről jövő szerdán interpellációt intéznek egy a kereskedelmi, mint a belügyminiszterhez.

A forrongó Balkán

Budapest, jun. 3. (A »Debr.« ered. táv.) Konstantinápolyból jelentik, Kutzufliani falut, melyet a nemzetközi határbizottság a törököknek engedett át, saját lakói felgyújtották s hogy török alattvalókká ne legyenek, a lakók a faluból kivándoroltak. Eltávozásuk előtt a temetőből kiásták hozzá tartozók földi maradványait s azokat is magukkal vitték új lakóhelyökre.

Budapest, jun. 3. (A »Debr.« ered. táv.) Kónstantinápolyból jelentik, A helyzet Jemenba (Dél ameríkában) meglehetősen komoly fordulatot vett. A tartományi főkormányzó kinevezése a kedélyeket nem nyugtatta meg, — további kihágásoktól tartanak. A szultán most egy állami és udvari méltóságokból összeállított bizottságot küldött a helyszínére, hogy a tartomány pacifikációját keresztül vigye. Török körökben az egész mozgalmát angol izgatásból eredőnek tartják.

Ötven munkás gyűlés egy napon.

Budapest, jun. 3. (A »Debr.« ered. táv.) A fővárosi szociáldemokrata munkások vasárnap a fővárosban nem kevesebb, mint 50 gyűlést szándékoznak tartani. A gyűléseket a különböző munkás szak egyesületek hívják össze, egyidejűleg tartják mindeniket, napirendre mindeniknél a választási jog van kitűzve. Gyűlés után a munkások az ismert sétákat is meg akarják tartani. A gyűlések legnagyobb részét már be is jelentették a rendőrségnél.

Az új olasz tengerészeti miniszter.

Budapest, jun. 3. (A »Debr.« ered. táv.) Rómából jelentik: Canavaro tengerészeti miniszter ide érkezett és delután teszi le az esküt a király kezébe.

Hajótörött királyi herceg.

Budapest, jun. 3. (A »Debr.« ered. táv.) Rómából érkezett telegramm szerint Liuzzi abruzzói herceg, ki tengeren utazik, hajótörést szenvedett. A hajó egész személyzettel elmerült. 35 tengerbe fult. 27 et kimentettek. Még nem tudják, megmenekülte-közit van-e abruzzói herceg, aostai herceg fia.

Elhunyt művész.

Budapest, jun. 3. (A »Debr.« ered. táv.) Washingtonból jelentik: Keenan Tamas, legnagyobb Shakespeare-alakító meghalt.

Szerb dalosok Debreczenben.

— június 3.

Immár bizonyos, hogy Debreczen városa a jövő hét közepén kedves vendégeül üdvözölheti a szerb főváros az egykori Nándorfővárv egyik híres dalos társaságát, a Stanovic dalkört; amelynek tagjai a belgrádi társadalom színe javából vannak összeválogatva, — s köztük több szép asszony és leány van.

Az őszinte magyar barát Pera Todorovic lapszerkesztő udvarias francia telegramban válaszolt ma Simonffy Imre polgármester szintén francia nyelvű barátságos meghívására. A derek szerb kartárs válasza így hangzik: Polgármester Ur!

Meghatva vettem az Ön szívélyes meghívását és teljes szívemből köszönöm az Ön es polgártársai szeretetteljes meghívását, a melylyel engem megtisztelték.

Pera Todorovic

A városi tanács mai ülésében foglalkozott a vendégek fogadtatásával. A polgármester intézkedéseit, hogy t. i. a város nevében meghívta a belgrádi dalárdát, örvendétes tudomásul vette s helybenhagyta.

Elhatározta továbbá, hogy az érkezőkkel, viszonzásul annak a rendkívül szíves, előzékeny lelkes fogadtatásnak, amelyben Belgrád város hatósága és lakossága tavaly a debreczeni dalegyletet részesítette, teljesen a város közönsége vendégeül tekintsi s minden lehető elkövet, hogy azok épp ol. kellemesen érezhék magukat városunkban, mint egy évvel ezelőtt a debreczeniek Belgrádban. Együttel felhatalmazta a polgármestert a városi tanács, hogy a további szükséges intézkedéseket a megszavazott hitel keretén belül, a tanács és a társadalom köréből alakítandó rendező bizottság támogatásával eszközölje.

A szerb dalárda 55—60 taggal Budapestten keresztül, ahol június 6-an a szerb konzulatus képviselőjében Weisz Soma alkonzul hivatalosan fogadja őket, június 7-én délután 3 óra 47 perczkor érkezik városunkba.

Szajolig elibök utaznak Vecsey Imre tb. főjegyző, Kocz Ákos tb. tanácsnok, szerkesztő és Engesser József dalegyleti választmányi tag. A vasuti indóháznál a város nevében Simonffy Imre polgármester üdvözli a vendégeket, akiket kocsikona a Bika és az Angol királynő szállodában, 32 szobában szállásolnak el.

Üzsonna után társasvaesora lesz tisztelőtökre a Nagyerdön.

Az étkezés dolgát Vecsey Imre és Mark Endre intézik. A latnivalók beosztásával Vecsey Imre van megbízva s ezek közé a Pallagot is felvették.

A szerb dalegyesület, melynek hangnagyról, kiképzéséről elragadtatással nyilatkoznak a szakértők, két hangversenyt rendez, mindkettőt a színházban, később közzelhető műsorral és helybeli kulturális megemberbaráti célra.

A hangverseny rendezés Vecsey Imre, Roncsik Lajos, Márk Endre, Konecz Ákos, Krasznay Ferencz, Szoyka Gyula, Zimmerman Gyula, Kis Sándor, Aczél Géza urakból alakult küldöttség kezében van.

Az első hangverseny után jnn. 8-án a Bikában, a második után jun. 9-én az Angol királynőben lesz közvacsora.

A fogadó bizottságot a közélet vezető férfiak közül, főként a tanintézetek tanárkari kezeiből többekkel kiegészítik még, Ezenkívül közreműködésre a tolmács szerepére felkérjük a helybeli jogakadémia szerb ajku hallgatóit.

A vendégek közt 16 nő is lesz 8 férjes asszony és 8 leány köztük 9 a dalegyület működő tagja.

A hangversenyek a színházban lesznek megtartva.

A polgármesteri hivatalhoz ma d. e. ötven darab szabadjegy érkezett a szerb dalosok számára.

A részletes programot ma állapítják meg a ma érkező Milanovics szerb dalegyületi küldöttséggel.

HIREK.

* A színészet száz éves jubileuma. A debreczeni színészet száz éves jubileumát rendező nagybizottság, mint azt annak idejében megírtuk, elhatározta, hogy az ünnepségek Hajdúvármegyének székházában fogja megülni és e célra elkéri a megyétől a székház nagy termét. Mint most Rásó Gyula kir. tan. elispán Komlóssy Arthur főjegyzőt, a rendező bizottság elnökét értesítette ezen szándék megvalósítására, a törvényhatóság nemcsak nem górdit akadályt, de határozatában kimondotta, hogy az elhelyezendő emléktáblát a vármegye állandó kegyeletes gundozásban fogja részcsinítani.

* Levélgyűjtők a kisvonalon. Életrevaló eszmétszándékozik megvalósítani a posta. A kisvonal gőzöseit fel akarja szerezni levélgyűjtőkkel. Ezen újítás eredetisége mellett nagyban szolgáló a közönség érdekeit és kényelmét. Különösen a Nagyerdő körül, a honnan a posta nem hozhatja be oly gyakran a leveleket és a gyűjtőszekrények amúgy is szórványosan vannak, ezen újítás nagy előnyt jelent.

* Nőegyleti diszközgyűlés. A jótehető nőegylet diszközgyűlés tartását tervezi arra az alkalomra, a mikor főispán atadja Veresné Szathmari Teréz elnöknek a koronás aranyéremkeresztet. A diszközgyűlés még e hó folyamán a városházán tartatik meg. Ez ügyben a nőegyleti tagok f. hó 5-én azaz vasárnap d. e. 11 órakor az arvház üléstermében értekezletet tartanak, amikor a diszközgyűlés idejét és műsorát precíz megfogják állapítani.

* Általános szegény és dologház. A városi tanács tegnapi ülésén igen érdekes tárgy került a szőnyegre, mely érdekes arra, hogy a városi körökben komoly megfontolás alá vegyék, Roncsik Lajos tanácsos referálta az ügyet, mely arra vonatkozik, hogy a város a szegény és dologházhoz vonja hozzá az összes felekezeti szegényházakat és ispotályokat s így kezeljék az egészet, mert különben is a felekezeti ispotályoknak adott városi dotációk terhe nélkül is eléggé nyomasztó a házi pénztárra. A tanács elhatározta, hogy egyelőre az ev. ref. egyházzal lép összeköttetésbe az ispotálynak a szegényházba való bevonása iránti tárgyalások céljából s ha ez sikerre vezet, akkor lép érintkezésbe a többi egyházak hasonló jellegű szegényháza-

inak vezetőivel, ilyen formán valószínű, hogy az ügy rövid idő alatt megoldást nyer s a különféle felekezetek szegényházait egyesíteni fogják. A tanács határozata értelmében megkeresik az ev. ref. egyházat, hogy a tervezet megvalósíthatása céljából küldjön ki egy bizottságot, mely a város által kiküldött bizottsággal tárgyalna együtt. Mint tudjuk erre vonatkozólag az ev. ref. egyház presbyteriuma ezzel az ügygel még nem foglalkozott.

* Előkészületek a tanárgyűlésre. Az országos tanárgyűlés fogadtatását rendező nagy bizottság szállásoló küldöttsége tegnap d. u. jött először ösze Oláh Károly tanácsnok elnöklése mellett s több irányban intézkedett a vendégeül jövő tanügyi férfiak kényelmes elszállásolása érdekében. Az albizottság felhívást intéz a nagyközönséghez, hogy mindazok, akik július elején üres vagy butorított szobákkal bírnak, mérsékelt díjazással mellett boczássák azokat három, esetleg négy napra a szállásoló bizottság rendelkezése alá, mely nem zárja el az utat azok elől sem, akik díjlanul készek szobákat átengedni a vendégek részére vagy az elszállásolás költségeihez pénzbeli adományval kívánnak hozzájárulni, illetve megváltani akarják a szállásadást. Felhívja továbbá a bizottság a fogadtulajdonos polgárokat is, hogy a később meghatározandó időben fogataikat sziveskedjenek a vendégek rendelkezésére bocsátani. Bejelentéseket úgy a szállásokra, mint a fogatokra nézve június 20-ig elfogad a katonai ügyosztály. (Hungária épület II. emelet.)

* József-olvasás a Hortobágyon. Király Gyula tanácsnok vezetése mellett tegnap szállt ki a Hortobágyra egy küldöttség, hogy a legelőre kihajtott lábas jószágokat a legelőadó kivételére alapjaul összeszámálja.

* A zeneakadémia vizsgahangversenye. Mint már jeleztük, f. e. június 4-én d. u. 1/2 órakor zártkörű zeneakadémiai növendék hangverseny lesz Sz. Nagy Károly zeneakadémiájában, Szt. Anna utca. Rendezi Sz. Nagy Károly igazgató. Közreműködők: Dégenfeld Maria grófnő, Ábruhám Irma, ifj. Gál Józsefné, Tóth Irma, Nagy Vilma, Sz. Nagy Flóra, Danilovics Mariska, Varga Stefánia, Mayer Blanka, Materny Gizella, Engel Irén, Alter Ilona, Dumbrava Ilona, Kálmánchey Zoltán, Weiszlovics Zoltán, Szél Ákos, Torday László, Radó Endre, David Nándor és Sarváry Jenő növendékek. Műsor: 1. Bohm a) Préludium b) Gondolnér. Hegedűn előadják: Dumbrava Ilona, Weiszlovics Zoltán, Szél Ákos, Torday László, Radó Endre, David Nándor és Sarváry Jenő. Zongorán kíséri Tóth Árpád tanár, harmonian kiséri Nagy Károly igazgató. Tanár Friedrichmann Soma. — 2. Allaga G. Cserebogár-Ábránd. Czimbalmón előadja: Nagy Vilma. — Tanárnő: Asbóth Vilma. 3. a) Rohde. Hangulatkép. — Zongorán előadja: Engel Irén, b) Gounod. Le bal d'enfants. Zongorán előadja: Adler Ilona. — Tanár Tóth Árpád. 4. Mendelssohn. Dalkok. Éneklők: Danilovics Mariska és Varga Stefánia. Zongorán kíséri: Tóth Árpád és harmoniumon kíséri tanár: Szotyori Nagy Károly igazgató. 5. Dankó. Air Varié. — Hegedűn előadja: Weiszlovics Zoltán. Zongorán kíséri: Tóth Árpád. Tanár Friedmann S. 6. Donizetti-Gloria. Grand duo de Belisairo. — 2 zongorán előadják: Mayer Blanka és Materny Gizella. — Tanár: P. Nagy Zoltán. 7. a) Rossini. Desdemona románcza Othellóból. b) Bellini. Norma ariája Normából. Éneklők: Dégenfeld Maria grófnő. Harmoniumon kíséri tanára: Szotyori Nagy Károly igazgató. 8. a) Gloria. Hangverseny-etude. b) Godard. I. Mazurka. Zongorán előadja: ifj. Gál Józsefné Tóth Irma. — Tanár: Szotyori Nagy Károly igazgató. 9. Allaga. Nép-dal-egyveleg. Czimbalmón előadja: Kálmánchey Zoltán. — Tanárnő: Asbóth Vilma. 10. Wagner-Liszt. Tannhauser. Zongorán előadja: Ábrahám Irma. — Tanára Szotyori Nagy Károly igazgató. — 11. a) Mozart. Sextus ariája Titusból. b) Kern Aurél A te kerted. c) Hubay Jenő. Rózsai dala. Éneklők Dégenfeld Maria grófnő. Harmoniumon kíséri tanára: Szotyori Nagy Károly igazgató.

12. Willmers-Szotyori Nagy Károly. Barcarol. — Előadják zongorán: Szotyori Nagy F. harmonium: Sz. Nagy K. igazgató. Ezen meghívó belépő jegyül nem használható. Jegyek Szotyori Nagy Károly igazgatónál kaphatók.

* Kézrekerült gyilkos. Aldozó csüörtörtökön történt, hogy Hajdu Sámsonban öszszeverve, súlyos sebektől boritva, véresen találtak lakásán özv. Erdélyi Jánosné sz. Kirjak Veront, egy 68 éves asszonyt. Az életveszélyes sérüléseket szenvedett asszony nem sokára meg is halt. A csendőrség a nyomozást megindította a gyilkos kipuhatolása iránt s tegnap ki is nyomozta s elfogta M. Nagy Károly 18 éves parasztlégyeny személyében, kit ma délelőtt hoztak be a debreczeni ügyészség fogházába.

* Díjtekvés. A keresk. ifjak önképző egyesülete f. hó 5-én a Dréher sörcsarnok mögött lévő díszes serthelyiségében díjtekvést rendez, melyre a t. egyesületi tagok és vendégei meghívotnak. A díjak a következők: I. díj 1 drb. 20 koronás arány II. díj 1 drb. 10 koronás arany, III. díj 1 drb. 5 frtos arany, IV. díj 2 korona.

* Iparosok műkedvelő előadása. A debreczeni iparos ifjak egyik törekvő, derék csoportja vasárnap este a Margit-fürdő éttermében műkedvelő előadást rendez, melynek tiszta jövedelmét jótékony célra fordítják. A műkedvelői előadás elé kétszeres érdeklődéssel nézünk, mert az előadandó darabot Thán Gyula kollegánk írta. A darab népszínmű, énekekkel és táncokkal, címe a Földgömb.

* Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Folyó évi május hóban 762 jutalékrész irattott be és nászjutalékok fejében 30956 frt 20 kr. fizettetett ki 1898. évi január 1-től május 31-ig beirt összes jutalékrészek szám 3455 és a kifizetett nász jutalékok összege 91679 frt 49 kr. — Debreczeni és hajdumegyeyei vezérképviselőség: Baum Miksánál.

* Igen elegáns nyári női toilletet, és gyönyörű szép női ruhákat készít a legújabb divatlapok mintáira Kronovitz Matild Nagyuj-utca 1707. sz. a. Weinberger Lajos ur házában.

* Bűvész mutatványok Bikában. Szinte hihetetlen az a sok csudtett a melyet Anetelli S ügyes tanulmányai folytán a közönségnek bemutató. Tegnap este is nagy közönséget vonzott az előadás a Bika nyári mulatóhelyiségébe. A mutatványok ép úgy mint más alkalommal a legjobban sikerültek. Különösen elragadta a közönséget a műsor utolsó száma.

Rákóczy aranygyapjas rendjele.

Az E-s. szerdai számában a következő sorok jelentek meg:

A falra függesztett kegyelet. Satoralja-Ujhelyből előkelő kézből panaszos levelet vettünk, mely azt adja tudtul, hogy Zemplén vármegye az új ezerév kezdetét mindösze is szal ünnepelte meg, hogy a megyeház ülés-terme számára megfestette az uralkodó pár és a megye nevezetesebb férfainak arczképet. De a festményeket még csak ünnepiesen le sem leplezték, hanem egyszerűen a falra függesztették a megye hajduival. Megfedkeztek róla az intéző körök, hogy illő, sőt kötelesség a történelmi időhatár emlékeztető jelét ünnepiesen bemutatni a vármegye közönségének hogy a vármegye képe nem szimpla dísz tárgy nem fali csecsebecse, hanem jelkép, történelmi mozzanat, a melynek eszmét, elvet hirdető képessége van, vagy legalább kellene lennie. P e j e l s t v á n az országosan ismert író és szónok tette a képek ünnepélyes leleplezését tárgyazó indítványt, mely felett a közgy. szegyenletes csürés-csavarással tért napirendre.

Elég van tévé — ugymond a hivatalosan megformulázott határozat — a nagyok

iránti kegyeletnek az által, hogy arcképeik ott lógnak az ülésterem falain, a vármegye közönsége, ha látni akarja a festményeket, ám nézze még délelőtti 9—12-ig, délután 3-5-ig. Az indítvány különben sem volt bejelentve, az ünnepély a szunyadó pártoskodást ébresztene föl, míg most csend van. Az indítvány elvetését ajánló kijelentésnek különösen egy passzusához fer különösen szó, ahhoz t. i. hogy a leleplezés szerény házi ünnepélye a pártoskodás hamu alá rejtett parazsat szítaná lángokra. Ennek a rejtelmes kongásu kifejezésbe burkolt aggodalomnak pedig a magyarázata az, hogy a milleniumi képek közül ott vannak a II. Rákóczi Ferenc és Kossuth Lajos rosszul megfestett arcképei is, ergo azokat is le kellene leplezni, a mivel pedig jóra való mameluk lélek szent meggyőződése szerint a világ fenekének a kiesése jár. Pedig ahogy az a két proskribált kép meg van festve — igazán dicseretére válik a lojalis ecset kezelésnek — azokat olyan vékony lélekzetű császári királyi diszebédékekkel, a minőben Zemplénben hozza aranygyapjas rend jelét vigye vissza Madridba s ezen utazásra neki 6000 lírát hagyományozott. Szokás, hogy e rendjel nagy aranylánczába minden volt tulajdonos belevesse a nevét. Ezt tette ami nagy emlékü fejedelmünk és így tudtuk meg, hogy a spanyol aranygyapjasrend ama jelvényei, melyeket egykor Rákóczi viselt, a legutóbbi időkben Mac Mahon híres francia marsajl mellől érték-sítek.

Végül a közlemény utolsó mondatára megjegyezzük meg, hogy királyunk nem egy, hanem két kurucz fejedelmnek, Bocskaynak és Bethlen Gábornak állított emlékszóbrót, sőt értesülésünk szerint csakis a miniszterelnök fogatekos történelmi ismeretein múlt, hogy ugyanily kir. megítélésben nem részesül még egy harmadik kurucz fejedelmre is, ugyanint a linczi békekötés halhatatlan érdemü kivívója: I. Rákóczi György, a tanzeszű Bethlen Gábor méltó utódja és követője.

Villamos hang-átvitel.

Miután a telephon igen általános használatnak örvend, nem lesz érdektelen, ha történetéről, szerkezetéről és működéséről egyet-mást elmondunk. A telephon 1861-ben találták fel, a midőn Reiss Fülöp német tanító az első villamos hangátvitelt létesítette. Azonban a gyakorlat számára csak 1877-ben vált alkalmassá, midőn az amerikai Bell Graham találmányával a nyilvánosság elé lépett. Stephan postaminiszter támogatása mellett Berlinben ezen készülékkel oly kielégítő eredménnyel járó kísérleteket végeztek, hogy ugyanitt 1881-ben az első négy telephon-központot létesítették, azokat 300—300 előfizetőre berendezve.

Ezen első négy állomás kilencz állomással egészítették ki, melyek 5000—5000 kapcsolatra vannak berendezve. Az előfizetők száma az 1881-i 87 előfizetőről 34,000-re emelkedett, hogy Berlinben több telephon-előfizető van, mint egész Franciaországban, Páris is beleértve.

A technika a telephont a mikrofonnal egészítette ki, melynek hatása egy induktív tekercsesel erősítve a telephonon való értekezést nagy távolságban is lehetővé teszi. Ami a telephon szerkezetét illeti, az teljesen megegyezik egy kis elektro-mágneses dynamogéppel, mely villamos áramok fejlesztésére szolgál. Egy bot vagy helyesebben patkóalakú permanens mágnes, lágy vasból készült sarkvasakkal van ellátva, melyeken lehetőleg vékony sdronyból készült tekercsek vannak elrendezve. Ezen sarkvasakkal szemben egy vékony vasból készült hangfogólemez (membrane) van elrendezve úgy, hogy kis vastagságu levegőréteg van a kettő közt.

Ezen membrane előtt elrendezett hangforgó tölcser összegyűjti a beszéd közben keletkező hanghullámokat, a melyek a sarkvasak rezgését és így a membrannak a sarkvasakból való eltávolodását és azokhoz való közeledését eszközlik. Azonban a vasmembrane-

nak a sarkvasaktól való eltávolodása vagy azokhoz való közeledése a sarkvasakban levő delejesség növekedését vagy csökkenését okozza, mely delejesség inductió következtében a sarkvasakat körülvevő tekercsekre gerjesztőleg hat és áramot fejleszt. Ha ezen áramot egy második telephonhoz vezetjük, úgy ez erősíti vagy gyengíti a delejességet, mely a delejvasban és sarkvasaiban jelen van és magához vonzza a membrant vagy pedig ellöki.

A membrannak ily módon való mozgása közben a második telephonban ugyanazon hanghullámok jelentkeznek, melyek az első telephonban való beszédés közben keletkeztek és így ugyanazon hangok is visszajelentkeznek. Mivel azonban a telephon mint áramfejlesztő csak kis áramokat szolgáltat, sokkal érzékenyebb áramfejlesztőt kellett szerkesztetni. Így szerkesztették a mikrofont.

Szerkezete különböző, amennyiben vannak szilárd és mozgó kontaktusokkal ellátott mikrofonok.

Az előbbieknél lényegükben egy vagy több szénpálcából állanak, melyek megfelelően kihegyesítve, megfelelően kivájt szénrúdjukban nyugszanak, mely utóbbiak egy vékony vagy fém membranon nyugszanak. A membrano rezgése következtében a szénpálcák több-kevesebb erővel préselődnek vályukba és a rajtuk átküldött áram áthaladása közben kisebb vagy nagyobb ellentállásra talál. Az áramerősségnek a különböző ellentállások által előidézte ingadozásai a telephonok tekercseibe jutnak és ott a telephon-membrano megfelelő rezgését idézik elő. Szilárd szénpálcák helyett szénport vagy széntörleményeket lehet használni, mely szénemlékek körülfogva érzékenyebben működik ugyan, azonban könnyen kisebb mérvű üzemzavarások is állnak elő: rázkódtatás, árammegterhelés stb. következtében. Az áramhatás jobb közlése szempontjából a mikrofon-áramkörbe egy inductió tekercs iktatott be, mely a feszültséget emeli és azt eszközi, hogy a vezeték hosszában előálló áramvesztés legelőleg csekély legyen. A telephont használók biztonságára egy villámhárító van elrendezve, ugyancsak a készülék külső behatások ellen megvédő védőszerkezetekről is van gondoskodva. A nagy távolságra való tekintettel (pl. a legujabban a Berlin — Bécs — Budapest és London — Páris között létesített telephon-összeköttetés) továbbá, hogy gyakori tisztítás szükségé elessék, legujabban a jeladó telephelyet inductorokat használnak, melyek erős áramot szolgáltatnak, csekély gondozást igényelnek és a telephonban könnyen elhelyezhetők.

M.K.

CSARNOK.

Utközben.

— Regény egy kötetben. —

Írta: **TAMÁS JÓZSEF.**

Hanem beszéljünk inkább arról, hogy miből akarsz megélni? Sokkal... nohát sokkal becsületesebbnek tartalak, semhogy azok példáját követned, a kik itten a munkások nyakán elősködnek. Ezt nem teszem rólad fel.

Ha nem akartál a gyülekezetekben élni, mert úgy vélted, nem szolgálod meg kenyereidet, csak nem fogadod el itt, mint annyian, a munkások pénzét, hogy romlásba vigyed őket.

Minél tovább beszélek veled, annál jobban kezdem becsülni az öreget, Barátom, az hozzád képest nagyon okos ember.

Pedig hát futóbolondnak tartottam. Nagyon feszes lett a hangulat. Mindketten megőrültek, midőn felbe kellett szakítaniuk a rájuk nézve kellemetlen társalgást. Kéry Gábor jött be vendégeikhez.

A szocziáldemokrata párt elnöke szer-tartásterület megvárta, míg bemutaták neki Mártont.

Kóvér, vörös arcú embzrke volt, tekint-

télyes ker-
tudta tart-
valami ki-
gadatáskó-

Szür-
sülve, leg-
gastalanul
Mindössze
és kettő-
nyomást
valamely
A há-
csak pere-
mit is mo-
landozott
volna.

— A
nek nehan-
szokás az
volna nap-
mit az em-
valószínű-
Mártonhoz
segeken. A
mások ro-
Jano-
májusban
már fázó-
lehet.

Mart-
Gabort. A
a »Vörös
mokrata p-
gel és mo-
volna arr-
meg kell v-
val valam-
mas a be-
Kery-
ton úgy tá-
nyel volt

A sz-
varos fo-
itelve.
Besz-
adokról, a
nyomorog-
Sajat szav-
szónoklás-
Jano-
fogai közt

— M-
a jelölt-
senek veg-
Az ö-
gott, nagy-
lépött vol-
kor. Koru-
tartásával
czárt sem-
szánt erre
mit tett a
gyakorolt
szüksége
nyes polit-
rint nyole-
zes ara M-
semmifele
közte volt
husz ezer
lasztási cz-
A há-
szónoklat-
C-öngetett
pohár pezz-

— A
gott, nagy-
lépött vol-
kor. Koru-
tartásával
czárt sem-
szánt erre
mit tett a
gyakorolt
szüksége
nyes polit-
rint nyole-
zes ara M-
semmifele
közte volt
husz ezer
lasztási cz-

— A
gott, nagy-
lépött vol-
kor. Koru-
tartásával
czárt sem-
szánt erre
mit tett a
gyakorolt
szüksége
nyes polit-
rint nyole-
zes ara M-
semmifele
közte volt
husz ezer
lasztási cz-

— A
gott, nagy-
lépött vol-
kor. Koru-
tartásával
czárt sem-
szánt erre
mit tett a
gyakorolt
szüksége
nyes polit-
rint nyole-
zes ara M-
semmifele
közte volt
husz ezer
lasztási cz-

— A
gott, nagy-
lépött vol-
kor. Koru-
tartásával
czárt sem-
szánt erre
mit tett a
gyakorolt
szüksége
nyes polit-
rint nyole-
zes ara M-
semmifele
közte volt
husz ezer
lasztási cz-

— A
gott, nagy-
lépött vol-
kor. Koru-
tartásával
czárt sem-
szánt erre
mit tett a
gyakorolt
szüksége
nyes polit-
rint nyole-
zes ara M-
semmifele
közte volt
husz ezer
lasztási cz-

— A
gott, nagy-
lépött vol-
kor. Koru-
tartásával
czárt sem-
szánt erre
mit tett a
gyakorolt
szüksége
nyes polit-
rint nyole-
zes ara M-
semmifele
közte volt
husz ezer
lasztási cz-

— A
gott, nagy-
lépött vol-
kor. Koru-
tartásával
czárt sem-
szánt erre
mit tett a
gyakorolt
szüksége
nyes polit-
rint nyole-
zes ara M-
semmifele
közte volt
husz ezer
lasztási cz-

— A
gott, nagy-
lépött vol-
kor. Koru-
tartásával
czárt sem-
szánt erre
mit tett a
gyakorolt
szüksége
nyes polit-
rint nyole-
zes ara M-
semmifele
közte volt
husz ezer
lasztási cz-

— A
gott, nagy-
lépött vol-
kor. Koru-
tartásával
czárt sem-
szánt erre
mit tett a
gyakorolt
szüksége
nyes polit-
rint nyole-
zes ara M-
semmifele
közte volt
husz ezer
lasztási cz-

— A
gott, nagy-
lépött vol-
kor. Koru-
tartásával
czárt sem-
szánt erre
mit tett a
gyakorolt
szüksége
nyes polit-
rint nyole-
zes ara M-
semmifele
közte volt
husz ezer
lasztási cz-

télyes kerülettel. A fejét hihetetlenül egyenesen tudta tartani és általában úgy mozgott, mint valami kis fejedelem valamely ünnepélyes fogadtatáskor.

Szürkülő haja gondosan kétfelé volt fésülve, legujabb szabású császár kabátja kifogástalanul állott. Nem igen viselt ékszereket. Mindössze két gyémántgyűrűt a jobb kezén és kettőt a balon is. Az egész alak azt a benyomást tette, mintha most került volna ki valamely vásári bódé viaszkbábjai közül.

A háziur nyitotta meg a tarsalgást, de csak perezek mulva, addig gondolkozott, hogy mit is mondjon. Mártonnak meg jobban kalandozott az esze, semhogy ilyesmire gondolt volna.

— A leányom kéreti az urakat, legyenek néhány perczig türelemmel. Öltözködik. A szokás azt parancsolja, hogy főbejáró bűn volna napközben is azt a ruhát hordani, amit az ember reggel felvesz. Ami engem illet, valószínűleg tudja fiatal barátom, — fordult Mártonhoz — túlteszem magam ilyen csekélységekben. A lelke nem visz rá, hogy míg mások rongyosak és fáznak én daskálodjak.

János morgott valami olyasformát, hogy májusban lehet valaki ugyan rongyos, de már fázódnia ilyen melegben kellemes is lehet.

Márton eddig csak hirből, ismerte Kéry Gábort. Annyit tudott róla, hogy szerkesztője a »Vörös Zászlónak« és vezére a szocialdemokrata pártnak. Ezért fordult hozzája reggel és most elgondolta, éppen alkalmas idő volna arra, hogy beszéljen az öreggel, csak meg kell várni, míg az furesza beszédmodorával valami olyas tárgya botlik, mely alkalmas a beszélgetést a kívánt irányba terelni.

Kéry sok mindenféléről beszelt és Márton úgy találta, hogy sokkal jobb véleményvel volt föléle addig, míg nem ismerte.

A szocializmusról beszelt. Nagyon zavaros fogalmai lehettek róla, szavai után itélve.

Beszélt az adóról, a mi sok, a munkaadókról, a kik rablók, a munkásokról, a kik nyomorognak és mindenről ami eszébe jutott. Saját szavai rendkívül felizgatták, beleizzadt a szónoklásba.

János odahajlott Mártonhoz, lassan a fogaik közül mondta a szót.

— Most megkapod mindjárt az öregtől a jelöltsége történetét, ezt minden új ismerősének végig kell szenvednie.

Az öreg teyleg ehhez a témához fogott, nazy feneket kerített a dolognak. Felépett volt jelöltnek a legutóbbi választásokkor. Kormánypárti programmal, de elvei fenntartásával, tette hozzá. Nem kért egy krajczárt sem a kormánytól. Husz ezer forintot szánt erre a célra a haza oltárára. És mit tett a kormány? Egyetlen szóval sem gyakorolt pressziót a kerületre! Miért? Mert szüksége volt akkor az ellenzékre valami kényes politikai kérdésben és megegyezés szert nyolcz kerület volt részükről a megegyezés ára Nyolcz kerület, melyben a kormány semmiféle pressziót sem gyakorolhat. És közte volt az ő kerülete is, ugyanaz, melyben husz ezer forintot tett a haza oltárára, — választási célokra.

A hangja belerekedt egészen a nagy szónoklatban. Homlokáról csorgott a verejték. Cöngtetett. Livrés inas jött be, attól kért egy pohár pezsgőt.

— Az orvos ur megtiltotta, hogy nagy-

ságos ur ilyen felhevült állapotban pezsgőt igyék.

— Mit orvos? Mit megtiltotta? Ez is csak egy korcs kinövése a mai kornak, a mai társadalomnak. Az emberi szabad akarat, a legszebb ideál, zsarnoki korlátozása. Egy Kéry Gáborral nem ellenkezik senki. Ezt megmutattam a kormánynak is, megfogom mutatni a doktornak is.

Megfogom mutatni!
Pezsgőt!

— Folyt. köv. —

Nyilt-tér.

Borivóknak, kik a bort savanyvízzel keverik, retik vegyíteni, mindenképpen eőt!

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

SAVANYVÍZ-KÜT

ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak feletté kellemetes, ingerlő mellékhatást ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

Dr. Altman Béla

ORVOS,

sebész, szülész, nő- és gyermekorvos.

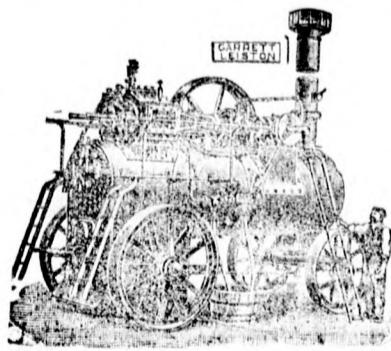
Lakása:

Kossuth- és Batthyány-utca sarok
I. emeleten.

Rendel: délelőtt 8-10-ig.
déltűn 3-5-ig.

Ifj. KOTZÓ PÁL

Budapest, V. kerület, Lipót-körut 8. sz.

Vidéken lakó szolid ügy-
nőkök kerestetnek.

A t. cz. vevőközönségnek szives tudomására hozza hogy nagyobb kényelmükre iródját

V. ker., Lipót-körut 18. szám.

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar Margithid kö-
zélébe helyezte át.)

Fentartotta azonban a VIII. ker. Szentkirályi-utca
49. sz. mülhelyét és az V. ker., Lipót-körut 8-10. szám
alatti raktárhelyiséét.

A közönségnek további pártfogását kérve ajánlja
Garrett legujabb szerkezetű compound gőzmozgonyait
stabil és félstabil alakban, amelyek 40% tüzelőanyag
megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozgonyokat és gőzcseplőket négyszer fordít-
ható acél dobsinekekkel, toldást nem igénylő szalmará-
zókkal a nagy szita felülettel, minden nagyságban.

Mindenfajta lovas cséplőkészleteket, arató- és ve-
főgépeket, szeckavágókat, répvágókat és minden más
gazdasági gépeket.

valamint fekete, fehér és szines Heeneberg-selyem
45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos,
koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 kü-
lönöző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállitva.

Minták postafordultával.

Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Magyar levelezés.

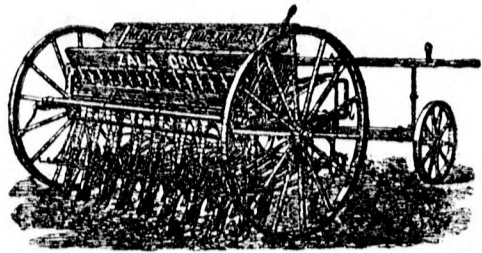
Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben.

(cs. és kir. udvari szállító).

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként legujabb mintázat s szineken

Weiser J. C. mezőgazdasági gépgyára Nagykanizsán.

ZALA-DRILL sorvetőgépink, a melynek elmés ujitásait a nagy közönség már jól ismeri, nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte úgy 1897. október 1. a kishéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az **állami arany éremmel** lett kitüntetve,

különös figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

acélból készített

Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket

a melyek kiváló anyagból készítve hasonlíthatatlanul tartósabbak minden eddigi gyártmánynál.

Raktáron tartunk: Szecskavágó, répavágó, rosták ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczenben, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Klein Jakab,
üzletvezető.

→ A városban és faluban. ←

Fontos és jövedelmező kis- és vendéglősöknek. Szolid és jövedelmező kisebb kereskedők és vendéglősöknek.

Szolid cég keres megbízható képviselőket bármelyik piacra egy jó forgalmu házicikknek.

Igen jövedelmező kereset. Ajánlatok

Michael Kammholz
Teschen (österr. Schlesien) kéretnek.

A ki praktikus az vegyen

olyan gyapjuszövetet öltönynek felöltőnek, egyenruhanak és öltözekeknek, mely tartós és színvalódi és amely a viselésnél beválik.

lyeneket szállít a legkisebb méter mennyiségben, magánosoknak is, valódi nagybani gyári árban.

Raktár es. kir. szab.
finom poszt és gyapjuszövet gyáraknak
Moriz Schwarz Zwittau, Mähren

Ujdonság uraknak tavaszi és nyári öltönyök, kammgarn, Cheviot, Loden és egyenruha szövetek a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig. Szettküldés utánvétellel. — Nemtetsző viszárvétetik. Minták, melyek nem rendeltetnek okvetlen visszaküldendők.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

10.000

Kölcsön a valódi haszérték háromnegyed részéig 3-5 év közti időre késszpenzben. Birtokos felmondhat, pénzüteget nem mondhat fel. Csekély kamattal toka is törlesztetik. Leborgyoltás leg- a rövidebb idő alatt.

— Convertálás helyre- és illetékmentes. —
— Sommi előleges költség. —

Minden felvilágosítás **díjtan.** Beküldendő csak: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokir másolat.

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyetértéssel, mely az ország minden megyéjébe, hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokok által önmányasszerűleg ajánlva van.

Még három előadás

„BIKA“ szálloda 2-ik udvar.

pénteken, szombaton és vasárnap azaz június hó 3., 4. és 5-én.

Nagy előadás

Egy est az

ÁLMOK

országában.

ANNETELI

az illuzionista, spiritista, magnetista és hipnotista valamint Mad. Anneteli a spiritista médium közreműködésével.

Legújabb találmányu illúziók és látszólagos csodák eredeti bemutatása.

Megfejthetetlen kísérletek

az akaratbefolyásolás, gondolatvitel, spiritizmus, hipnotizmus és szellemkopogás terén.

Fenntartott hely 50 kr., II. hely 30 kr.

Pénztárnyitás 7, az előadás kezdete 8 órakor.

Részletes műsorozat, mely minden előadásnál változik, 10 kr-ért kapható a pénztárnál.

SZIVATTYÚKAT TŰZFECSKENDŐKET

hazai ipari mezőgazdasági építkezési és egyéb nyilvános czelokra kez. járgány és erőhajtásra. városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak.

harangokat és harang állványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utczai öntöző-kocsikat, sárkaparókat készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR

Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)
BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCIUT 45.

Arjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.